

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-343/16-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola a mateřská škola Olšany, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	789 62 Olšany 64
E-mail právnické osoby	zsolsany@centrum.cz
IČ	70 992 771
Identifikátor	650 043 243
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Janou Kuchtíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Olšany, 789 62 Olšany 75
Místo inspekční činnosti	789 62 Olšany 64 789 62 Olšany 75
Termín inspekční činnosti	22. až 24. únor 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, základní vzdělávání a zájmové vzdělávání, se zaměřením na posouzení účinnosti podpory rozvoje osobnosti dětí a žáků a úrovně poskytovaných školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Posuzovaným obdobím jsou roky 2013 až 2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Olšany, okres Šumperk, příspěvková organizace (dále „škola“, „subjekt“), je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

Předškolní vzdělávání je realizováno v jednotřídní MŠ umístěné v budově obecního úřadu v oddělených prostorách se samostatným vchodem. V termínu inspekční činnosti bylo ve věkově smíšené třídě zapsáno 28 dětí od tří do šesti let, z toho 10 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (žádné z těchto dětí nemělo odklad povinné školní docházky). Cílová kapacita MŠ je prakticky plně využita. MŠ neidentifikuje žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Výše úplaty za předškolní vzdělávání činí aktuálně 300 Kč měsíčně (pro děti přihlášené na polodenní docházku je výše úplaty snížena na 200 Kč měsíčně). Provoz MŠ probíhá v době od 6:15 do 15:30 hodin.

ZŠ poskytuje vzdělávání žákům 1. až 5. ročníku, dlouhodobě je organizována jako dvoutřídní. Počet žáků má v posledních letech mírně stoupající tendenci. Ve školním roce 2015/2016 plní povinnou školní docházku 37 žáků (kapacita ZŠ je 65 žáků). V I. třídě se vzdělávají žáci 1. a 2. ročníku (13 žáků), ve II. třídě žáci 3. až 5. ročníku (24 žáků). K termínu inspekční činnosti škola evidovala 8 žáků se SVP, z toho 5 žáků se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). K realizaci zájmového vzdělávání slouží 1 oddělení ŠD, její kapacita je aktuálně plně využita. Provoz ŠD probíhá v době od 11:45 do 16:00 hodin, poplatky za ŠD činí 50 Kč měsíčně. Školní stravování je zajišťováno vlastní ŠJ se stanovenou kapacitou 85 stravovaných.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola má k realizaci stanovených vzdělávacích záměrů příznivé personální podmínky. Výuku v ZŠ zajišťují čtyři učitelky (včetně ředitelky školy). Tři jsou plně kvalifikované a jedna aktuálně dokončuje studium k získání požadované odborné kvalifikace. Odpovídající kvalifikační předpoklady splňuje i vychovatelka ŠD. Vzdělávání v MŠ zajišťují na zkrácený pracovní úvazek 2 kvalifikované učitelky, další učitelka pracuje v MŠ pouze na krátký úvazek jedno dopoledne v týdnu. Vzhledem k tomu, že učitelky MŠ mají krátkou pedagogickou praxi a pracují zde jako zástup za mateřskou dovolenou, ponechala si ředitelka školy prozatím veškeré kompetence týkající se organizace chodu MŠ i kvality předškolního vzdělávání. Z inspekčního pozorování, hospitací, rozhovorů s učitelkami, zápisů z porad i analýzy dokumentace školy vyplynulo, že kolektiv MŠ a ZŠ účinně spolupracuje a všichni pedagogové se aktivně podílejí na zkvalitňování činnosti školy. Ke zvýšení efektivity řízení pedagogických procesů v ZŠ i MŠ přispívá funkční vnitřní informační systém, transparentní krátkodobé plánování a organizování, operativnost při řešení náležitých úkolů, malý kolektiv pedagogů ochotných spolupracovat a participovat na činnosti školy, příznivé pracovní klima i podpora vedení školy aktivitám, které zvyšují kvalitu poskytovaných služeb. Prostor ke zlepšení má škola v oblasti dlouhodobého plánování např. formou aktualizace stávající koncepce rozvoje zpracované v návaznosti na aktuální trendy a podmínky a prezentované široké veřejnosti.

Vytvořené kontrolní mechanismy umožňují monitoring i plánovanou kontrolu všech součástí školy. Ke kontrole předškolního vzdělávání využívá ředitelka školy zejména své příležitostné působení v MŠ v případě potřeby zajištění provozu (např. nemoc vyučujících MŠ). Vzhledem k tomu, že ve škole nepracuje žádný zkušený pedagog z oblasti předškolního vzdělávání, je

realizace uvádění učitelek do praxe, či přidělování mentorů obtížné a přestože učitelky MŠ vzájemně velmi dobře spolupracují při plánování i realizaci předškolního vzdělávání a předávají si zkušenosti z dalšího vzdělávání, mnohdy postrádají účinnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich působení a jistotu v jejich pojetí pedagogické práce. Vedení školy přispívá ke zlepšení stavu podporou dalšího vzdělávání, jedna učitelka MŠ si prohlubuje odborné vzdělání vysokoškolským studiem v oboru speciální pedagogiky. Další příležitostí školy je možnost neformální spolupráce s dalšími MŠ v regionu, a tím nabídnout učitelkám rozmanité formy dalšího profesního rozvoje spojené s výměnou a předáváním zkušeností. Plánovitý výběr vzdělávacích akcí zohledňuje potřeby školy i zájmy pedagogů v oblastech aktuální problematiky předškolního vzdělávání, podpory inkluzivního vzdělávání, činnosti učení ve výuce, dopravní výchovy, prevence rizikových jevů, práce ve ŠD apod. Získané poznatky jsou průběžně zaváděny do praxe. Značnou pozornost věnuje svému profesnímu růstu i ředitelka školy (např. Inspis – modul ŠVP, iSET – modul školní testování, Grantové příležitosti, Kompetence III a další). Výrazným pozitivem jsou také aktivity školy v oblasti projektů financovaných z jiných zdrojů. Funkční spolupráce se školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, spádovými školami a dalšími subjekty přispívá ke zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání. Nadstandardní v oblasti komplexního rozvoje školy je spolupráce se zřizovatelem, pozitivní dopad na činnost školy (aktivity také pro veřejnost) má spolek Komunitní škola Olšany z. s. Povinná dokumentace je vedena v rozsahu stanoveném školským zákonem s výjimkou chybějícího vnitřního řádu ŠJ. Dílčím nedostatkem je také skutečnost, že záznamy z jednání pedagogické rady obsahují (kromě stručných zpráv třídních učitelů) většinou sdělení a záležitosti provozně-organizační či analýzy právních norem, ale neposkytují potřebné informace zejména o hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, metodických záležitostech, výsledcích kontrolní činnosti, přijatých opatřeních k eliminaci nedostatků apod.

Při přijímání dětí k předškolnímu a základnímu vzdělávání nebo odkladu školní docházky postupovala ředitelka školy v posuzovaném období v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona.

Škola průběžně zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně-technického zázemí, ve sledovaném období došlo ke znatelnému zlepšení. Realizací projektů se zmodernizovalo zejména vybavení informační a komunikační technikou (dále „ICT“), žáci využívají tuto techniku nejen ve vyučování, ale i v mimoškolních aktivitách. Rekonstrukcí prošla také prostorná zahrada a minidopravní hřiště, které průběžně využívají děti i žáci školy v rámci různých vzdělávacích aktivit v MŠ, ZŠ i ŠD (např. v dopravní výchově). Vybavenost učebnicemi, učebními pomůckami a další audiovizuální technikou odpovídá aktuálním potřebám školy. Nedostatkem je chybějící tělocvična a také málo prostorná místnost pro činnost ŠD v případě přítomnosti všech zapsaných účastníků zájmového vzdělávání. MŠ účelně využívá materiálního vybavení, které je průběžně inovováno vzhledem k současným potřebám předškolního vzdělávání, některé dětské stolky a židle však dosud neodpovídají antropometrickým požadavkům. Menší prostory (herna, která je využívána i jako ložnice, přilehlá malá učebna určená především pro práci s dětmi v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání) byly v době inspekce čisté a vhodně vyzdobené, převážná část herního i didaktického materiálu byla dětem volně přístupná. Stravování probíhá v samostatné jídelně umístěné v jiné části budovy, což vede k větší míře organizování pedagogického procesu vzhledem k zajištění bezpečnosti dětí. Velmi pěkná zahrada je vybavena průlezkami, houpačkami, zahradním domkem i menším hřištěm.

Při fyzické prohlídce prostor, které jsou přístupné dětem a žákům, nebyly zjištěny závady ohrožující jejich zdraví a bezpečnost.

Otázkám bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) dětí a žáků škola věnuje náležitou pozornost. Podmínky zajištění BOZ jsou součástí školních řádů a dalších interních směrnic. Děti a žáci jsou průběžně poučováni o zásadách a pravidlech BOZ při všech akcích organizovaných školou. Zvýšenou pozornost věnuje škola bezpečnému přecházení dětí a žáků přes frekventovanou komunikaci z budovy ZŠ do budovy MŠ. Škola vede příslušnou dokumentaci související s evidencí úrazů, se zajištěním dohledů nad dětmi a žáky, s vyhledáváním a vyhodnocením rizik, prováděním kontrol a revizí a bezpečnostních prověrek. Záznamy o úrazech dětí a žáků škola ve sledovaném období odesílala v daném termínu příslušným adresátům. Evidované úrazy byly méně závažného charakteru, nejčastěji souvisely s tělovýchovnými a pohybovými aktivitami nebo nastaly v důsledku nepozornosti, neopatrnosti či neobratnosti při běžných činnostech.

Stravování dětí a žáků je zajištěno formou provozu ŠJ umístěné v budově MŠ. Také ŠJ prošla modernizací, podařilo se zejména zlepšit estetický vzhled a dovybavit prostory vhodným nábytkem. Stravování je dětem a žákům poskytováno v rozsahu stravovacích služeb. Přestože se v některých měsících nedařilo zcela naplnit výživové normy v určitých komoditách (např. mléko, ryby, ovoce), skladba jídelních lístků byla pestrá a vyrovnaná. Na jídelním lístku byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů, vhodně jsou zařazovány i nové a netradiční druhy potravin. V zájmu podpory zdravého způsobu života je škola zapojena do projektu Ovoce do škol a Školní mléko, jehož cílem je přispět k trvalému zvýšení spotřeby těchto potravin a vytvořit správné stravovací návyky ve výživě.

V posuzovaném období škola hospodařila s finančními prostředky, které umožňovaly realizaci vzdělávacích programů. Státní dotace byla (spolu s prostředky zřizovatele) účelně využita zejména k nákupu učebních, didaktických a výtvarných pomůcek, učebnic a k úhradě výdajů na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Příspěvek zřizovatele zahrnoval především náklady na běžný provoz, opravy a údržbu, částečně i na pokrytí mzdových nákladů. Přínosem pro školu byla realizace projektů financovaných z ESF, což významně přispělo ke zkvalitnění materiálního zázemí pro výuku. Finanční prostředky škola získala také v rámci několika rozvojových programů MŠMT, které byly určeny zejména na posílení odměňování pedagogických pracovníků a na asistenty pedagogů pro žáky se sociálním znevýhodněním. Dalším zdrojem příjmu je také úplata za předškolní a zájmové vzdělávání, v malé míře pak doplňková činnost, kterou škola provozuje v rámci pronájmu prostor školy. Čerpání probíhalo plánovitě dle stanovených priorit a potřeb školy, výdajové položky jsou průběžně sledovány a poskytnuté finanční prostředky byly řádně vyúčtovány.

Materiální zázemí, personální a finanční podmínky i systém řízení subjektu a pedagogického procesu umožňují realizaci vzdělávacích programů. Škola trvale zajišťuje BOZ dětí a žáků a vytváří vhodné předpoklady pro jejich zdravý duševní i fyzický vývoj. Podmínky pro vzdělávání dětí jsou nastaveny v souladu s jejich potřebami a požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“).

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům pro základní a zájmové vzdělávání

Výuka v ZŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) zpracovaného podle posledních úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“). Na ŠVP ZV obsahově navazuje školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (dále „ŠVP ŠD“), který rovněž splňuje náležitosti dané příslušným právním předpisem. Prioritou školy je zejména poskytování kvalitního všeobecného vzdělání, podpora jazykového vzdělávání, matematiky, informatiky a tělesné výchovy s cílem zodpovědně připravit žáky ke vzdělávání na 2. stupni ZŠ. Těmto záměrům odpovídá i struktura učebního plánu a využití disponibilní časové dotace. Deklarované výchovné a vzdělávací strategie i zaměření ŠVP ZV vytvářejí předpoklady pro naplňování vzdělávacích cílů a rozvoj klíčových kompetencí. Problematika etické výchovy je zahrnuta ve ŠVP ZV prakticky do všech ročníků zejména ve vyučovacím předmětu Český jazyk v rámci komunikační, slohové a literární výchovy a v rámci Vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v tematickém okruhu Lidé kolem nás. Přímo je obsažena také v průřezových tématech Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova. Etická výchova je součástí řady aktivit v rámci prevence rizikových jevů, školních projektů nebo mimoškolní činnosti. Pozitivem je tvorba společných pravidel, jak se chovat o přestávce a ve vyučování. Zápisy v třídních knihách však zmiňují tematiku etické výchovy pouze výjimečně.

Vzdělávací nabídka je každoročně doplňována vhodnými projekty (např. Jaro ožívá, Jsem chodec, Jsem cyklista, Les ve škole, Škola v lese, Den Slunce, Barevný podzim apod.), soutěžemi, besedami, vycházkami, účastí na kulturních vystoupeních nebo divadelních představeních atd., jejichž prostřednictvím škola realizuje mj. vybrané okruhy průřezových témat. Výrazným způsobem participuje na mimoškolních aktivitách Komunitní škola Olšany, z. s., která organizuje činnost řady všestranně zaměřených kroužků, jednorázových akcí a dalších aktivit, a tím vytváří vhodné podmínky pro rozvoj zájmů žáků a vede je ke smysluplnému využití volného času. Rozmanité aktivity (včetně dalších kroužků) nabízí také ŠD, jejichž cílem je formování klíčových kompetencí, individuálních schopností žáka nebo podpora tělovýchovných aktivit.

Organizace vzdělávání v ZŠ (počet vyučovacích hodin v jednom dni, délka přestávek mezi jednotlivými vyučovacími hodinami, počty žáků ve třídách a skupinách) je stanovena v souladu s příslušným právním předpisem. Předmětová skladba rozvrhu hodin respektuje obecné psychohygienické zásady, počty hodin odpovídají učebnímu plánu realizovaného ŠVP ZV. Z důvodu zvýšení efektivity vzdělávání jsou některé vyučovací hodiny ve II. třídě vhodně děleny na 2 skupiny, z nichž jednu tvoří žáci 4. ročníku a druhou žáci 3. a 5. ročníku.

Sledovaná výuka se většinou vyznačovala aktivním uplatňováním deklarovaných výchovných a vzdělávacích strategií stanovených ve ŠVP ZV. V příznivé pracovní atmosféře založené na vzájemném respektu a důvěře převažovala frontálně řízená činnost vhodně kombinovaná se samostatnou prací. Nejčastěji uplatňované metody komunikativní výuky spojené s problémovým učením, účinná vstupní i průběžná motivace, cyklické opakování učiva, práce s chybou, využívání mezipředmětových vztahů a osobních zkušeností umožňovaly žákům aktivně získávat a osvojovat si potřebné vědomosti a dovednosti. Střídání činností, forem a metod práce ve třídě se spojenými ročníky bylo časově vyvážené. Žáci aktivně přistupovali k plnění zadaných úkolů, vzhledem k věku projevovali dostatek samostatnosti, odpovědnosti i pečlivosti. V rámci řízených rozhovorů

nebo diskuze měli dostatek prostoru k formulování názoru nebo zdůvodnění zvoleného postupu. Názornost výuky byla vždy podpořena využíváním vhodných pomůcek, které přispěly k lepšímu pochopení učiva, rozvíjely představivost nebo sloužily jako zpětnovazební nástroj pro vyučující. Zařazováním zajímavých úkolů a příkladů z praktického života např. formou hry nebo soutěže byla účinně rozvíjena matematická a finanční gramotnost, v části výuky matematiky žáci adekvátním způsobem aplikovali své znalosti z anglického jazyka. Při zadávání úkolů učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti, pracovní tempo většinou přizpůsobily schopnostem žáků. Potřebnou individuální péči věnovaly také žákům integrovaným i zohledňovaným na základě doporučení školských poradenských zařízení (dále „ŠPZ“). Učební činnosti vhodně propojovaly s relaxací, s pohybem nebo prvky hudební výchovy. Pouze část výuky v samostatném 4. ročníku měla monotónní průběh, což nebylo pro některé žáky dostatečně aktivizující. Chyběla funkční změna metod i forem práce, pracovní tempo v průběhu verbálního řešení úkolů občas převyšovalo možnosti některých žáků.

Průběžné formativní hodnocení s motivačním účinkem poskytovalo žákům okamžitou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva, také závěrečné hodnocení vyučovacích hodin mělo zpětnovazební charakter. Pozitivem je skutečnost, že žáci v rámci sebehodnocení přiměřeně svému věku vyhodnocovali své přednosti a nedostatky a formulovali, na co se v dalších hodinách musí zaměřit. Namátkovou kontrolou žákovských sešitů, pracovních sešitů nebo pracovních listů bylo zjištěno, že vyučující průběžně kontrolovaly a vyhodnocovaly písemné výstupy žáků a vedly je k opravám chyb a nedostatků.

Ve sledované výuce vyučující většinou naplňovaly výchovné a vzdělávací strategie deklarované v ŠVP ZV a uplatňovaly vhodné pedagogické postupy, které přispěly k efektivnímu průběhu vzdělávacího procesu, podporovaly aktivitu žáků a rozvíjely klíčové kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům pro základní a zájmové vzdělávání

Škola systematicky sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání v souvislosti s naplňováním výstupů stanovených ve ŠVP ZV. Informace o žácích si vyučující vyměňují každodenně, o žácích mají trvalý přehled. Celkové výsledky vzdělávání žáků hodnotí čtvrtletně na pedagogické radě, zápisy z jednání však neposkytují relevantní informace o přijímaných opatřeních k eliminaci problémových jevů. Ke zjišťování úrovně dosažených znalostí využívá škola vlastní evaluační nástroje, např. ústní zkoušení, kontrolní testy, krátké prověrky, tematické práce apod., které poskytují vyučujícím, žákům i jejich zákonným zástupcům potřebnou zpětnou vazbu o úrovni naplňování výstupů dle ŠVP ZV. Škola také pravidelně využívá komerčních srovnávacích testů pro žáky 4. a 5. ročníků, zaměřených na čtenářskou gramotnost („Čtenář“) a rozvoj klíčových kompetencí („Dovednosti pro život“). Ve srovnání s ostatními školami podobného typu dosahovali žáci srovnatelných a v řadě případů i nadprůměrných výsledků. Ve školním roce 2014/2015 škola využila k ověřování úrovně znalostí žáků 5. ročníku z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky modul školního testování iSET prostřednictvím portálu ČŠI. Na základě rozboru výsledků škola přijímala konkrétní opatření vedoucí k dalšímu zlepšování (viz výroční zprávy o činnosti školy). Ke zlepšení výsledků vzdělávání přispívá také možnost žáků a zákonných zástupců využívat prostřednictvím projektu „Aktivní škola“ aplikace obsahující různé testy k domácímu procvičování. V zájmu rozvoje osobnosti žáka škola podporuje jejich účast na soutěžích

vědomostního, uměleckého nebo sportovního charakteru na úrovni školy nebo mezi partnerskými školami v okolí. Výrazným pozitivem je spolupráce se spádovou ZŠ v Rudě nad Moravou např. v oblasti výuky anglického jazyka (využívání písemných prací, učebnic, konzultace) nebo získávání informací o prospěchu bývalých žáků. Příležitostí pro školu je rozšíření spolupráce i v dalších vyučovacích předmětech. V zájmu objektivního hodnocení práce školy proběhlo mezi zákonnými zástupci dotazníkové šetření. Celkové výsledky vyzněly pro školu pozitivně, dílčí negativa (např. úroveň prostorových a hygienických podmínek MŠ a ZŠ, úroveň vztahů mezi dětmi a žáky) se stala impulsem k jejich postupné eliminaci a dalšímu řešení.

Při hodnocení a klasifikaci žáků škola postupuje podle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která obsahují požadované náležitosti dle příslušného právního předpisu. Ze statistických údajů vyplynulo, že v posuzovaném období byl zaznamenán nárůst počtu žáků, kteří prospěli s vyznamenáním, žádný žák neopakoval ročník ani nekonal opravné zkoušky. Vedle žáků se studijními předpoklady vyučující identifikují také žáky s rizikem školní neúspěšnosti nebo výchovnými problémy. K eliminaci těchto problémů škola nabízí individuální nebo skupinové doučování, konzultace, uplatňuje individuální přístup v hodinách. Nabídky školy využívají žáci nepravidelně zejména z důvodu jejich nižšího zájmu, také jednání s některými zákonnými zástupci nepřináší očekávaný výsledek. O prospěchu a chování jsou rodiče žáků informováni prostřednictvím deníčků a žákovských knížek. Jejich namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že neobsahují vždy dostatek známek zejména z předmětů výchovného charakteru, neúplné jsou také informace o průběžném hodnocení žáků v jednotlivých čtvrtletích. Osobní jednání vyučujících a zákonných zástupců probíhají pravidelně v rámci třídních schůzek a konzultací, v případě potřeby mohou zákonní zástupci školu navštívit po předchozí domluvě i v jiném termínu, podle zájmu mohou vstoupit i do vyučovací hodiny.

Žákům se SVP poskytuje škola podpurná opatření na základě doporučení ŠPZ. Dokumentace těchto žáků je přehledně vedena, všichni vyučující jsou informováni o vhodných způsobech jejich podpory ve výuce. Pět žáků je vzděláváno podle IVP, které obsahovaly požadované náležitosti. Pro tyto žáky škola zajišťuje nápravu formou reedukace, kterou však pravidelně využívá asi jen polovina žáků, ostatní neprojevili dostatečný zájem. Na základě pravidelného vyhodnocování IVP škola přijímá další opatření k eliminaci jejich postižení.

Velkou pozornost věnuje škola také prevenci rizikových jevů. Aktivity, které vycházejí z kvalitně zpracovaného školního preventivního programu, prolínají celým vzdělávacím procesem. Důraz je kladen na vytváření klidného sociálního prostředí, výchovu ke zdravému životnímu stylu, etickou výchovu, vzájemné vztahy a zejména účelné využívání volného času. V uplynulém období škola řešila výskyt negativních jevů spojených se šikanou, verbální agresivitou vůči pedagogům nebo agresí a násilím mezi žáky. Z tohoto důvodu přistoupila ke spolupráci se Střediskem výchovné péče Dobrá Vyhlídka v Šumperku, která v tomto školním roce realizovala intervenční program zaměřený na zlepšení klimatu ve třídě a vztahy mezi žáky 3. – 5. ročníku. Výsledky a závěry neměla škola v době inspekce ještě k dispozici. Problémy několika jedinců řeší škola ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci a s využitím adekvátních kázeňských opatření. Při jejich udělování postupovala podle zásad uvedených ve školním řádu.

Škola průběžně zjišťuje a hodnotí výsledky vzdělávání žáků s využitím vhodných evaluačních nástrojů a přijímá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání. Potřebnou pozornost věnuje žákům se SVP, s rizikem neúspěchu i žákům nadaným, účinnými

prostředky realizuje primární prevenci rizikových jevů. Zlepšit je třeba informovanost zákonných zástupců prostřednictvím žakovských knížek.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání vychází ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“), vyučující konkretizují probíraná témata v týdenních přípravách, využívají metodických publikací a poznatků ze studia i dalšího vzdělávání, při plánování vzdělávacích činností účinně spolupracují. Stanovený denní řád a organizace chodu MŠ umožňují reagovat na individuální potřeby dětí, pravidelně zařazovat řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity i pobyt venku.

MŠ má zavedený systém vyhodnocování programových činností, zatím se však nedařilo účinně využívat stanovené závěry jako zpětnou vazbu pro další vzdělávací práci. Kvalita předškolního vzdělávání byla částečně nepříznivě ovlivňována nezkušeností vyučujících, kterým prozatím chybí potřebná zpětná vazba vedoucí k uplatňování efektivních pedagogických postupů. V předškolním vzdělávání převládalo především tradiční střídání činností podle stanoveného denního režimu, převažovaly frontálně organizované řízené aktivity (případně samostatná práce dětí), verbální projev vyučujících, předávání hotových poznatků a podřizování se jejich pokynům. V menší míře bylo uplatňováno účinné situační, smyslové, prožitkové a činnostní učení, nabídka aktivit umožňující různé postupy či principy vzdělávací nabídky spojený s individuální volbou dítěte. Některé zvolené postupy v organizaci denních činností nebyly efektivní a vedly ke zbytečným prostojeům (např. nadbytečné řazení dětí, dlouhý pobyt v jídelně související s čekáním na dojíždající děti). Rezervy byly zjištěny v diferenciaci vzdělávání vzhledem k individuálním potřebám dětí, pro některé byl průběh vzdělávání náročný na soustředěnost vzhledem k jejich fyziologickým potřebám, a také v organizaci spánku a odpočinku dětí (nabídka klidových činností pro děti s nižší potřebou spánku nebo odpočinku je minimální). Tím nebyl důsledně naplňován požadavek RVP PV, v této oblasti je třeba přijmout změnu. U obou vyučujících však byly v průběhu dne zaznamenány i intuitivně účinné postupy. Lepší úroveň měl průběh spontánních činností, děti měly možnost volby hry, kamaráda i prostoru, učitelky příznivě ovlivňovaly rozvoj her a vhodně využívaly mnohé situace pro naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Pohybové chvílky měly spíše relaxační charakter, v menší míře bylo zaznamenáno cvičení s cíleným zdravotním účinkem, v této oblasti je třeba provést změnu. Příprava na další stupeň vzdělávání byla realizována především formou praktického rozvíjení předmatematických představ a komunikativních i předčtenářských dovedností. Příležitostí školy je klást větší důraz na cílené vedení dětí k elementární sebereflexi a sebehodnocení, které větší měrou podpoří jejich sebedůvěru, chuť samostatně tvořit, učit se a poznávat, a k řešení problémových úloh, vlastnímu objevování a zkoumání. Vyučující důsledně dbaly na dodržování pitného režimu dětí během dne. V průběhu stravování byly děti přirozeně vedeny k samostatnosti, sebeobslužné dovednosti při hygieně, úklidu a oblékání dětí zvládaly přiměřeně věku. Ve třídě bylo vytvořeno bezpečné sociální a emoční prostředí. Nově přichozímu dítěti učitelky poskytovaly přiměřenou podporu a dostatek prostoru pro adaptaci na prostředí MŠ. Předškolní vzdělávání podporovalo rozvoj sociálních vztahů ve věkově smíšené skupině. Děti velmi dobře vyjadřovaly své pocity a prožitky, při vzájemné komunikaci projevovaly toleranci a přátelství, snažily se dodržovat nastavená pravidla. Byly ochotné si pomáhat i pomoc přijmout.

V průběhu inspekční činnosti byly zaznamenány účinné i méně efektivní postupy, celkově však mělo předškolní vzdělávání požadovanou úroveň a přispívalo k rozvoji osobnosti dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání

MŠ sleduje rozvoj jednotlivých dětí a zaznamenává jejich pokroky, zaměřuje se spíše na dovednosti a vědomosti, méně na osvojování způsobilostí týkajících se hodnot a postojů dětí. Naproti tomu velmi dobrou vypovídací hodnotu o pokrocích dětí má zakládání jejich prací (portfolií). MŠ je aktuálně ve fázi hledání dalších cest a prostředků směřujících k cílenému využívání podpory rozvoje každého dítěte vzhledem k jeho individualitě. Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky MŠ umožňuje průběžně získávat potřebné dovednosti, které jsou žádoucí pro další cílený rozvoj grafomotoriky, předmatematické a předčtenářské gramotnosti. Kromě běžné podpory v rámci vzdělávacích činností v průběhu celého dne probíhá jedenkrát týdně odpoledne ve třídě ZŠ kroužek „Předškoláci“, kde se učitelka MŠ cíleně a individuálně věnuje přípravě na jejich další vzdělávání. Děti prokazovaly dobré vědomosti a dovednosti odpovídající jejich věku, projevovaly samostatnost i při řešení přiměřených problémů, dovedly požádat o radu. Byly vedeny k utváření základů sociálních a komunikativních kompetencí, k zájmu o nové poznatky a k dovednostem potřebných k učení.

V rámci kvalitní osobnostní podpory dětí MŠ spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Pro děti mající problémy se správnou výslovností škola zprostředkovává zákonným zástupcům kontakt na logopeda a učitelky, které absolvovaly kurz pro logopedické asistentky, realizují podpůrná opatření logopedické nápravy a rozvoje komunikačních dovedností dětí. Velký důraz klade MŠ na dopravní výchovu a chování na komunikacích, protože MŠ je umístěna u hlavní silnice a vedle veřejného parkoviště. Vzdělávací nabídku vhodně doplňuje poměrně široká nabídka kroužků (keramika, sportovní kroužek, seznamování s anglickým jazykem, florbal, výtvarný a taneční kroužek), která je částečně zajišťována pomocí externích lektorů, škola tím podporuje všestranný rozvoj osobnosti a nadání dětí.

K plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá blízkost budov ZŠ a MŠ a z toho plynoucí znalost prostředí, dětí a žáků i všech vyučujících, společné aktivity celého subjektu i návštěvy dětí z MŠ v 1. třídě ZŠ. Děti v posledním roce před nástupem do základního vzdělávání vykazovaly dobré předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání.

Škola zaměřila svou činnost v rámci stanovených cílů vzdělávání také na spolupráci se zřizovatelem při zajišťování různorodých akcí v obci, na návštěvy kulturních programů, na organizování společných akcí s rodiči i na prezentaci své práce (besídky, vystoupení). Tyto aktivity jsou přínosné pro praktický rozvoj dětského vnímání světa, vztahu k místu, ve kterém děti žijí, podporují jejich základní kulturně společenské návyky, dovednosti a postoje.

V průběhu inspekce byla zaznamenána přiměřená úroveň osvojení předpokládaných výstupů vymezených RVP PV. Mateřská škola přispívá k získávání dovedností, postojů i hodnot dětí a rozšiřování jejich poznatků důležitých pro osobnostní rozvoj.

Závěry

- a) Kvalitní vzdělávací nabídka, podpora zájmových aktivit, realizace projektů, školních i mimoškolních akcí, efektivní spolupráce MŠ a ZŠ, systematická péče o žáky se SVP i žáky nadané přispívá k rozvoji osobnosti žáků. Systém řízení subjektu je vhodně nastaven. Efektivitu řízení a kvalitu pedagogického procesu pozitivně ovlivňuje příznivé pracovní klima, funkční vnitřní informační systém, systematická spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery. K zjišťování výsledků vzdělávání žáků škola využívá účinné nástroje. Výrazným kladem je soustavné zlepšování finančních podmínek zejména v oblasti získávání dalších zdrojů z projektů a rozvojových programů s cílem zkvalitnit podmínky vzdělávání. MŠ poskytuje vzdělávání v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání, rozvíjí u dětí předpoklady pro naplňování všech klíčových kompetencí, vytváří dobrý základ pro další vzdělávání dětí a vhodně doplňuje programové činnosti dalšími školními i mimoškolními aktivitami, které obohacují děti v oblasti sociální, kulturní a environmentální.

Pozitivem sledované výuky v ZŠ byla vstřícná pracovní atmosféra. Vyučující většinou uplatňovaly vhodné metody a formy práce, které umožňovaly rozvoj klíčových kompetencí a osobnosti žáka. Pozitivem byla snaha o názornost výuky, uplatňování mezipředmětových vztahů, podpora žáků se SVP, motivace žáků, pozitivní hodnocení jejich výkonů a zejména prostor pro uplatnění sebehodnocení žáků v závěru vyučovacích hodin. Průběh vzdělávání v MŠ se vyznačoval většinou pestrou, promyšlenou a tematicky provázanou vzdělávací nabídkou s důrazem na rozvoj intelektu a poznávacích procesů i komunikativních a sociálních dovedností. Uplatňování méně efektivních postupů souviselo s nezkušeností začínajících vyučujících s krátkou pedagogickou praxí. V průběhu inspekční činnosti byla u dětí zaznamenána očekávaná úroveň osvojení předpokládaných výstupů vymezených RVP PV.

- b) Nedostatkem v řízení školy je nevydání vnitřního řádu školní jídelny a v oblasti školního stravování neplnění výživových norem u vybraných komodit (popis včetně lhůty k přijetí nápravných opatření je součástí Protokolu o kontrole).
- c) Příležitost ke zlepšení v ZŠ spočívá v aktualizaci koncepce rozvoje školy, zpřesnění záznamů z jednání pedagogické rady o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků, v rozšíření spolupráce se spádovou ZŠ v Rudě nad Moravou a zkvalitnění informací zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek. Příležitostí MŠ ke zlepšení je poskytovat účinnější zpětnou vazbu k posílení profesní jistoty začínajících učitelek, při vyhodnocování osobnostního rozvoje dítěte sledovat dílčí pokroky i v oblasti postojů a hodnot, větší pozornost věnovat dětem s nižší potřebou spánku či odpočinku nabídkou jiných klidových činností, více se zaměřit na nabídku pohybových aktivit s cíleným zdravotním dopadem, ve větší míře využívat efektivní postupy smyslového, prožitkového a činnostního učení vzhledem k individuálním potřebám a schopnostem dětí.
- d) Od poslední inspekce došlo k výraznému zlepšení v oblasti materiálního zázemí a psychohygienických podmínek pro žáky i pedagogy. Realizací projektů se zkvalitnilo vybavení školy a vzdělávací nabídka.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Olšany, okres Šumperk, příspěvková organizace, ze dne 31. 10. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 29. 2. 2016
3. Jmenovací dekret Mgr. Jany Kuchtíkové na místo ředitelky Základní školy a mateřské školy Olšany, s účinností od 1. 8. 2012
4. Školní matrika ZŠ (třídní výkazy, katalogové listy) – školní rok 2015/2016
5. Školní matrika MŠ (evidenční listy, žádosti o přijetí a rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání)
6. Dokumentace žáků se SVP – školní rok 2015/2016
7. Spisy: přijetí žáků k základnímu vzdělávání pro školní rok 2014/2015 – 2016/2017
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Olšany, platnost od 1. 9. 2013
9. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družinu, platnost od 1. 11. 2015
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, platnost od 1. 9. 2014
11. Výroční zpráva o činnosti školy – školní roky 2013/2014, 2014/2015
12. Třídní knihy ZŠ – školní rok 2014/2015 (listinná forma), školní rok 2015/2016 – I. třída (listinná forma), II. třída (elektronická forma)
13. Třídní knihy MŠ – školní roky 2014/2015, 2015/2016
14. Přehledy o docházce dětí – školní roky 2014/2015, 2015/2016
15. Přehled výchovně vzdělávací práce (ŠD) – školní roky 2013/2014 – 2015/2016
16. Školní řád základní školy, platnost od 1. 9. 2015
17. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (příloha školního řádu), platnost od 1. 9. 2015
18. Školní řád mateřské školy, platnost od 1. 9. 2015
19. Vnitřní řád školní družiny, platnost od 1. 9. 2015
20. Rozvrh hodin – školní roky 2014/2015, 2015/2016
21. Učební plán školy, platnost od školního roku 2013/2014
22. Záznamy z pedagogických rad (MŠ, ZŠ) – školní roky 2013/2014 – 2015/2016
23. Zprávy třídních učitelů (podklady pro jednání pedagogické rady) – školní roky 2014/2015, 2015/2016
24. Kniha úrazů vedená od školního roku 2010/2011 (str. 1 – 89 školní úrazy za MŠ), Kniha školních úrazů za ZŠ (první zápis 15. 11. 2012, uzavřená k 31. 8. 2015) a Kniha úrazů vedená od školního roku 2010/2011 (společná pro MŠ a ZŠ)
25. Záznamy o úrazu (dítěte, žáka, studenta) ve školním roce 2013/2014 (1krát) a 2014/2015 (2krát)
26. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání, osvědčení a certifikáty z DVPP)
27. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2013 – 2016, ze dne 15. 1. 2013
28. Plán práce na školní roky 2014/2015, 2015/2016
29. ICT plán školy pro období 2014 – 2016
30. Plán výchovného poradenství – školní roky 2014/2015, 2015/2016
31. Celoroční plán činnosti školní družiny ZŠ a MŠ Olšany, okres Šumperk, příspěvková organizace – školní roky 2014/2015, 2015/2016
32. Hodnocení práce ŠD za školní rok 2014/2015

33. Plán dohledů (o přestávkách, ve školní jídelně, v odpoledních hodinách) – školní roky 2014/2015, 2015/2016
34. Plán DVPP 2013/2014 a dlouhodobý plán DVPP, ze dne 30. 8. 2013
35. Údaje o DVPP ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 (jako součást výročních zpráv o činnosti školy)
36. Plán kontrolní a hospitační činnosti – školní roky 2014/2015, 2015/2016
37. Záznamy z hospitací – školní roky 2014/2015, 2015/2016
38. Přehled prospěchu tříd – školní roky 2013/2014 – 2015/2016
39. Žákovské knížky, deníčky, sešity, pracovní sešity, pracovní listy (namátkový výběr) žáků 1. – 5. ročníku – školní rok 2015/2016
40. Školní zpravodaj – únor 2016 (informace pro rodiče o plánovaných akcích)
41. Zápis z jednání Školské rady při ZŠ a MŠ Olšany za období let 2013 – 2015
42. Minimální preventivní program – školní rok 2014/2015, 2015/2016
43. Prevence sociálně patologických jevů – vyhodnocení 2014/2015
44. Kontrakt o spolupráci SVP Dobrá vyhlídka se školou, ze dne 2. 11. 2015
45. Záznamy z jednání se zákonnými zástupci (problémové chování) – školní roky 2013/2014 – 2015/2016
46. Kritéria přijímacího řízení k předškolnímu vzdělávání, ze dne 1. 9. 2011
47. Schválení zvýšeného počtu dětí ve třídě MŠ zřizovatelem, ze dne 14. 12. 2006
48. Pracovní plány vzdělávacích činností – školní roky 2013/2014, 2014/2015
49. Třídní vzdělávací program MŠ – školní rok 2015/2016
50. Evaluace vzdělávání v MŠ – školní roky 2014/2015, 2015/2016
51. Dotazníky pro rodiče při nástupu dítěte do MŠ (namátkově)
52. Zápis z provozních porad, schůzek pracovníků MŠ – školní roky 2014/2015, 2015/2016
53. Rozpis přímé pedagogické činnosti vyučujících – školní rok 2015/2016
54. Záznamy o dětech (portfolia)
55. Dokumentace vyhledávání rizik v prostorách ZŠ a MŠ Olšany, okres Šumperk, ze dne 7. 5. 2014 (hodnocení rizik)
56. Dokumentace hodnocení rizik, ze dne 25. 8. 2014
57. Provozní řády odborných učeben a venkovních hracích ploch – platnost pro školní rok 2015/2016
58. Dohledy nad žáky – školní rok 2015/2016
59. Směrnice č. 5 – Poučení žáků ZŠ, čj. 5/2014-OŘ, ze dne 7. 5. 2014
60. Směrnice č. 6 – Poučení dětí MŠ, čj. 6/2014-OŘ, ze dne 7. 5. 2014
61. Protokol z odborné technické kontroly číslo: 154/2013/137, ze dne 17. 4. 2013, 169/2014/137, ze dne 15. 4. 2014 a 176/2015/137, ze dne 21. 4. 2015
62. Finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu a z rozpočtu Krajského úřadu Olomouckého kraje za rok 2014 a 2015, Část A. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů
63. Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Přímé náklady na vzdělávání na rok 2015 – úprava k 12. 11. 2015, ze dne 12. 11. 2015
64. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený ke dni 31. 12. 2015 včetně Příloh a Rozvahy vše ke dni sestavení 19. 1. 2016, Hlavní kniha analyticky za rok 2015 ze dne 18. 1. 2016, Členění nákladů a výnosů
65. P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2015, ze dne 5. 1. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Olomouckého inspektorátu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Vít Široký, školní inspektor

Vít Široký v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková v. r.

Mgr. Milan Pšenčík, přizvaná osoba

Milan Pšenčík v. r.

Mgr. Miroslava Rajhelová, přizvaná osoba

Rajhelová v. r.

V Olomouci dne 21. března 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Jana Kuchtíková, ředitelka školy

J. Kuchtíková v. r.

V Olšanech dne 31. 3. 2016